

M17) Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΜΕ ΦΥΣΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ Η ΤΥΠΩΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 2002 ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007

Από την 1.1.2002 πάνω από 300 εκατομμύρια πολίτες της Ε.Ε. είδαν το ευρώ να εισέρχεται στη ζωή τους με τη μορφή του τραπεζογραμματίου και κέρματος. Από 1.3.2002, μόνο το ευρώ είχε νόμιμη ισχύ διότι είχε λήξει η παράλληλη κυκλοφορία του ευρώ με τα εθνικά νομίσματα. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη νομισματική μεταβολή στην ιστορία της ανθρωπότητας. Το δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα είχαμε στην Ευρώπη εθνικές μόνο αλλαγές αλλά σε περιορισμένη κλίμακα. Την 1.1.1960 καθιερώθηκε το νέο Γαλλικό φράγκο με ισοτιμία 1 νέο ίσο με 100 παλαιά φράγκα. Η Τράπεζα της Γαλλίας εξέδωσε νέα τραπεζογραμμάτια και το κράτος νέα κέρματα. Τα παλαιά φράγκα αποσύρθηκαν μέχρι το τέλος του 1962. Το Ηνωμένο Βασίλειο καθιέρωσε την 15.2.1971 νέο δεκαδικό μεταλλικό σύστημα αν και τα κέρματα των 5 και 10 πενών είχαν εισαχθεί τον Απρίλιο του 1968 και το κέρμα των 50 πενών τον Οκτώβριο του 1969. Η μεταβολή ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 1971. Η δεκαδοποίηση (decimalisation) έγινε και στην Ιρλανδία την 15.2.1971. Μετά την πολιτική ενοποίηση των δύο Γερμανιών ακολούθησε η οικονομική, νομισματική και κοινωνική ένωση από 1.7.1990. Η ισοτιμία ανταλλαγής του μάρκου της Ανατολικής Γερμανίας με το μάρκο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ορίστηκε σε ένα προς ένα για τους μισθούς, τις συντάξεις και τις μικρές ποσότητες του κυκλοφορούντος χρήματος και σε δύο προς ένα για τις μεγάλες καταθέσεις και τις επιχειρήσεις. Η μεταβολή επιτεύχθηκε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα.

Το τραπεζογραμμάτιο και κέρμα ευρώ κυκλοφόρησε, όμως, όχι σε μια χώρα αλλά σε ευρύτερες γεωγραφικές ζώνες:

€ στα 12 κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ

€ στα υπερπόντια εδάφη της Γαλλίας, που δεν ανήκουν στην Ε.Ε.: Σαν Πιερ- και – Μικελόν και τη Μαγιότ.

€ στα Γαλλικά υπερπόντια εδάφη, που ανήκουν στην Ε.Ε.: Γαλλική Γουιάνα,

Γουαδελούπη, Μαρτινίκη και Ρενιόν

€ στα Πορτογαλικά νησιά Αζόρες και Μαδέρα και στις Καναρίους νήσους της

Ισπανίας

€ στο Σαν Μαρίνο, την Πόλη του Βατικανού και το Μονακό που έχουν ειδικές

νομισματικές συμφωνίες με την Ευρωζώνη

€ στην Ανδόρα, το Μαυροβούνιο, το Κοσσυφοπέδιο και σε ορισμένες πρώην αποικίες κρατών μελών της Ε.Ε που έχουν σαν επίσημο ή ανεπίσημο νόμισμα το ευρώ

€ σε άλλες χώρες για τον εφοδιασμό των κατοίκων τους που επισκέπτονται τις ανωτέρω χώρες.

Η ποσότητα των παραχθέντων κερμάτων ευρώ ξεπέρασε τα 60 δισεκατομμύρια.

Η τελική ποσότητα των παραχθέντων τραπεζογραμματίων ευρώ ήταν περίπου 15.000.000.000 και η αξία αυτών έφθασε τα 635 δισεκατομμύρια ευρώ. Από αυτά το 21,5% ήταν τραπεζογραμμάτια των 5 ευρώ, το 21,7% των 10 ευρώ, το 22,7% των 20 ευρώ, το 21,9% των 50 ευρώ, το 8,2% των 100 ευρώ, το 1,5% των 200 ευρώ και το 2,5% των 500 ευρώ. Επιπρόσθετα ένα 10% της ανωτέρω ποσότητας, δηλαδή 1,5 δισεκατομμύρια τραπεζογραμμάτια ευρώ παρήχθησαν σαν κεντρικό εφεδρικό απόθεμα (Central Reserve Stock, CRS) για να καλύψει τυχόν απρόβλεπτες ανάγκες. Η εισαγωγή του ευρώ ήταν απόλυτα επιτυχής (βλέπε Κεφάλαιο Α21) παρά τον ανωτέρω αριθμό των τραπεζογραμματίων και κερμάτων και τον τεράστιο όγκο των εθνικών νομισμάτων που αποσύρθηκαν. Τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία απεικονίζουν την κλίμακα του εγχειρήματος:

€ τα κέρματα ευρώ ζύγιζαν 24 φορές περισσότερο από ότι το βάρος του Πύργου του Άιφελ

€ εάν τοποθετούσαμε στη σειρά τα παραχθέντα τραπεζογραμμάτια ευρώ και τα προς απόσυρση εθνικά τραπεζογραμμάτια θα κάλυπταν δέκα φορές την απόσταση Γης-

Σελήνης

€ πάνω από 10 εκατομμύρια συσκευές εξοικείωσης διανεμήθηκαν στους λιανοπωλητές και πάνω από 160 εκατομμύρια στο κοινό

€ περίπου 140.000 αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ATMs), 4.000.000 τερματικά στα σημεία πώλησης (pos) και 7.000.000 αυτόματες μηχανές πώλησης (vending machines) μετατράπηκαν σε ευρώ.

Το κόστος του cash changeover δεν ήταν δυνατόν με ακρίβεια να υπολογισθεί. Ο τότε Πρόεδρος της ΕΚΤ Βιμ Ντέεζενμπερχ εκτιμούσε ότι ανέρχεται στο 0,3% έως 0,8% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης, δηλαδή 20-50 δισεκ. ευρώ. Η Deutsche Bank υπολόγιζε το συνολικό κόστος στο 0,5%-0,6% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης, δηλαδή μεταξύ 32 και 42

δισεκ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση εκτιμούσε το κόστος μόνο για τον τραπεζικό τομέα σε 15 δισεκ. ευρώ.

Όπως είδαμε στο Κεφάλαιο Μ8, η ΕΚΤ για την πρώτη εκτύπωση του ευρώ είχε επιλέξει τη μη συγκεντρωτική μέθοδο (non-pooling production) σύμφωνα με την οποία η κατανομή έγινε σε κάθε κεντρική τράπεζα σύμφωνα με την εθνική ποσόστωση, δηλαδή τις εθνικές ανάγκες και για όλες τις αξίες τραπεζογραμματίων ευρώ. Δεν αποκλείονταν, βέβαια, να υπήρχαν συνεργασίες μεταξύ των εργοστασίων εκτύπωσης για τη διανομή της τύπωσης ορισμένων αξιών του ευρώ. Η ΕΚΤ άλλαξε τη μέθοδο εκτύπωσης από 1.1.2002. Υιοθέτησε τη συγκεντρωτική μέθοδο αλλά με τον αποκεντρωτικό τρόπο εκτύπωσης (decentralised pooling production), που λειτουργεί με κατανομή των αξιών σε διάφορα ιδρύματα αλλά πάλι με την εθνική ποσόστωση όσον αφορά τον όγκο των προς διανομή τραπεζογραμματίων.

Συγκεκριμένα:

€ κάθε αξία τραπεζογραμματίου ευρώ τυπώνεται από ένα μικρό αριθμό εκτυπωτικών ιδρυμάτων με μέγιστο όριο τα τέσσερα

€ κάθε εθνική κεντρική τράπεζα είναι υπεύθυνη για την τύπωση όχι περισσότερων από δύο αξίες τραπεζογραμματίων ευρώ. Για παράδειγμα, η Τράπεζα της Ελλάδος τύπωσε το 2002 359.000.000 τραπεζογραμμάτια μόνο της αξίας των 10 ευρώ και η εταιρία ΟεBS της Εθνικής Τράπεζας της Αυστρίας 178.000.000 τραπεζογραμμάτια των 5 ευρώ. Η κατανομή μεταξύ των ΕθνΚΤ βασίζεται σε δύο κριτήρια: α) το μερίδιο συμμετοχής κάθε ΕθνΚΤ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΚΤ που εκφράζει το ΑΕΠ και τον πληθυσμό κάθε κράτους και β) το μερίδιο κάθε ΕθνΚΤ στις ανάγκες του αρχικού προς κυκλοφορία αποθέματος του Ευρωσυστήματος. Με την πάροδο του χρόνου το βάρος του πρώτου κριτηρίου θα αυξάνεται σε βάρος του δεύτερου (βλέπε Κεφάλαιο Μ8). Το σύστημα decentralised pooling production επιτρέπει στο Ευρωσύστημα να παράγει όμοια και υψηλής ποιότητας τραπεζογραμμάτια αφού μειώνεται ο αριθμός των κέντρων παραγωγής για κάθε αξία, ενώ επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας ιδιαίτερα για τις μεγάλες αξίες των 100, 200 και 500 ευρώ που η ζήτησή τους είναι μικρή.

Δραματική πτώση της παραγωγής των τραπεζογραμματίων ευρώ προέβλεπε η ΕΚΤ. Με εξαίρεση το έτος 2002 που παρήχθησαν 4,8 δισεκ. τραπεζογραμμάτια ευρώ, τα επόμενα έτη (2003 και 2004) λόγω της μεγάλης αποθεματοποίησης και της ταχύτερης προόδου του πλαστικού και ηλεκτρονικού χρήματος και της εξ αυτού του λόγου υποκατάστασης του χρήματος με φυσική μορφή, η παραγωγή των τραπεζογραμματίων ευρώ θα μειωνόταν κατά 60%.

Και ενώ για τα τραπεζογραμμάτια ευρώ υπήρχε ρευστότητα όσον αφορά τις προβλέψεις για τις αναγκαίες ποσότητες ανά αξία, η ΕΚΤ ανακοίνωσε την 20.12.2001 τις ανά κράτος μέλος ποσότητες κερμάτων ευρώ-στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα συλλεκτικά κέρματα που δεν προορίζονται για κυκλοφορία- για το έτος 2002:

1) Γερμανία 7.513.000.000, **2)** Ιταλία 3.700.600.000, **3)** Γαλλία 2.521.700.000, **4)** Ισπανία 1.757.500.000, **5)** Κάτω Χώρες 1.280.000.000, **6)** Αυστρία 964.500.000, **7)** Βέλγιο 854.500.000, **8)** Ελλάδα 726.600.000, **9)** Πορτογαλία 470.000.000, **10)** Ιρλανδία 426.200.000, **11)** Φινλανδία 360.000.000, **12)** Λουξεμβούργο 100.000.000.

Η απόφαση αυτή δεν αντικατοπτρίζει τις πραγματικές εθνικές ανάγκες για το 2002 που ήσαν μικρότερες. Συμπεριλαμβάνει και ένα ποσοστό ασφαλείας που θα κάλυπτε τυχόν έκτακτες και μη προβλέψιμες ανάγκες όπως για παράδειγμα τις προτιμήσεις των καταναλωτών για ορισμένες αξίες κερμάτων ή τη συλλεκτική διάθεση των κατοίκων της Ε.Ε. και των άλλων χωρών για συγκέντρωση κερμάτων από όλες τις χώρες της Ευρωζώνης. Το Σεπτέμβριο του 2002 το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε για τις ποσότητες των τραπεζογραμματίων ευρώ έτους 2003 ως εξής:

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

Αξία τραπεζογραμματίου	Ποσότητα (εκατομμύρια τεμαχίων)	Αξία (εκατομμύρια ευρώ)	Απονεμόμενη στην εθνική κεντρική τράπεζα του εξής κράτους μέλους
5 ευρώ	110	550	Γαλλία
10 ευρώ	999,1	9.991	Αυστρία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία
20 ευρώ	1.071,1	21.422	Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία
50 ευρώ	657	32.850	Βέλγιο, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες
100 ευρώ	122	12.200	Ιταλία, Φινλανδία

200 ευρώ	133	26.600	Γερμανία, Λουξεμβούργο
500 ευρώ	0	0	
Σύνολο	3.092,2	103.613	

Δηλαδή, για το έτος 2003 παρήχθησαν περίπου 3,1 δισεκατομμύρια τραπεζογραμμάτια ευρώ έναντι 4,8 το έτος 2002. Η μείωση οφειλόταν κύρια στην μεγάλη αποθεματοποίηση η οποία κάλυψε μερικά και τις ανάγκες του 2003 και λιγότερο στην πρόοδο του ηλεκτρονικού και πλαστικού χρήματος και άλλων μέσων πληρωμής. Η μη τύπωση τραπεζογραμματίου των 500 ευρώ δείχνει και τη μη ευρεία χρησιμοποίηση αυτού. Επιπρόσθετα, το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε όπως αντικαταστήσει το κεντρικό απόθεμα (Central Reserve Stock, CRS) με το Στρατηγικό Απόθεμα του Ευρωσυστήματος (Eurosystem Strategic Stock, ESS) που αποτελεί το απόθεμα των τραπεζογραμματίων ευρώ το οποίο χρησιμοποιείται σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπως για παράδειγμα σε περιπτώσεις απροσδόκητης αύξησης της ζήτησης ή προσωρινής διακοπής για τεχνικούς λόγους της εκτύπωσης των τραπεζογραμματίων ευρώ. Το ESS αποτελείται από το 30% της συνολικής αξίας των σε κυκλοφορία τραπεζογραμματίων ευρώ (τηρούμενο στις τρεις μεγαλύτερες αξίες) και από το 20% του αριθμού των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ των χαμηλότερων αξιών (τηρούμενο σε αυτές τις αξίες). Το ESS αντιστοιχούσε το έτος 2003 σε 1,74 περίπου δισεκατομμύρια τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Για το έτος 2004 το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε όπως παραχθούν οι ακόλουθες ποσότητες τραπεζογραμματίων ευρώ:

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2004

Αξία τραπεζογραμματίου	Ποσότητα (εκατομμύρια τεμαχίων)	Αξία (εκατομμύρια ευρώ)	Απονεμόμενη στην εθνική κεντρική τράπεζα του εξής κράτους μέλους
5 ευρώ	0	0	
10 ευρώ	378	3.780	Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία
20 ευρώ	289,7	5.794	Γαλλία, Πορτογαλία
50 ευρώ	683,3	34.165	Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες
100 ευρώ	124,6	12.460	Ιταλία, Φινλανδία
200 ευρώ	0	0	
500 ευρώ	103,6	51.800	Γερμανία, Λουξεμβούργο
Σύνολο	1.579,2	107.999	

Για το έτος 2004, δηλαδή, τυπώθηκαν περίπου 1,6 δισεκατομμύρια τραπεζογραμμάτια ευρώ έναντι 3,1 δισεκ. το 2003 ήτοι μία μείωση της τάξης του 48,39%. Αντίθετα, αναμενόταν μία αύξηση της εκτύπωσης από το 2005 η οποία θα απογειωθεί κατά την ήδη αποφασισθείσα για το τέλος της δεκαετίας αλλαγή της τρέχουσας σειράς των τραπεζογραμματίων ευρώ με άλλη, που θα διαθέτει επαυξημένα χαρακτηριστικά ασφαλείας για να καταπολεμηθούν οι παραχαράξεις.

Σε μερικές χώρες δεν χρησιμοποιούνται όλες οι αξίες του ευρώ. Στη Φινλανδία αν και τα κέρματα του ενός και δύο λεπτών έχουν νόμιμη ισχύ, στην πράξη δεν χρησιμοποιούνται. Οι τιμές στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο λεπτό αλλά οι πληρωμές σε μετρητά πραγματοποιούνται στα πλησιέστερα πέντε λεπτά. Στη Γαλλία αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης σπάνια χρησιμοποιούνται τα τραπεζογραμμάτια των 200 και κύρια των 500 ευρώ. Στην Ιταλία εμφανίσθηκαν τάσεις μίμησης της Φινλανδίας για την απόσυρση από τις συναλλαγές των κερμάτων του 1 και 2 ευρώ. Στην Ελλάδα, ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών απέρριψε κατηγορηματικά παρόμοια πρόταση των Ελλήνων επιχειρηματιών.

Στο Κεφάλαιο M8 περιγράφονται οι περαιτέρω εξελίξεις και ιδιαίτερα αναφέρεται η τελική απόφαση της ΕΚΤ για τη μέθοδο εκτύπωσης και κατανομής των τραπεζογραμμάτων πριν και μετά το 2012.

Για το έτος 2005 το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε όπως παραχθούν οι ακόλουθες ποσότητες τραπεζογραμμάτων ευρώ:

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2005

Αξία τραπεζογραμματίου	Ποσότητα (εκατομμύρια τεμαχίων)	Αξία (εκατομμύρια ευρώ)	Απονεμόμενη στην εθνική κεντρική τράπεζα του εξής κράτους μέλους
5 ευρώ	530	2.650	Γαλλία
10 ευρώ	1.020	10.200	Αυστρία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία
20 ευρώ	700	14.000	Γαλλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Φινλανδία
50 ευρώ	1.100	55.000	Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες,
100 ευρώ	90	9.000	Ιταλία
200 ευρώ	0	0	
500 ευρώ	190	95.000	Γερμανία, Λουξεμβούργο
Σύνολο	3.630	185.500	

Για το έτος 2005, δηλαδή, θα τυπωθούν περίπου 3,6 δισεκατομμύρια τραπεζογραμμάτια ευρώ έναντι 1,6 δισεκ. το 2003 ήτοι μία αύξηση της τάξης του 125%. Η αύξηση οφείλεται στην αντικατάσταση των εφθαρμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ που εισέρχεται αισίως στον τέταρτο χρόνο της κυκλοφορίας του και την αυξημένη ζήτηση από χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, δεν θα παραχθούν για το 2005 τραπεζογραμμάτια αξίας 200 ευρώ αφού το σχετικό απόθεμα είναι επαρκές.

ΟΓΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ 2006

Οι απαιτήσεις σε τραπεζογραμμάτια ευρώ, κατά την ΕΚΤ, εξαρτώνται από τρεις παράγοντες: α) από τα αποθέματα των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) β) τις εξελίξεις στη ζήτηση και γ) το ρυθμό αντικατάστασης των κατεστραμμένων ή ελαττωματικών τραπεζογραμμάτων. Οι απαιτήσεις για το επόμενο έτος βασίζονται στις ελαστικές προβλέψεις των ΕθνΚΤ και τις πιο αυστηρές προβλέψεις της ΕΚΤ όπως επίσης και την ικανότητα παραγωγής των εργοστασίων εκτύπωσης. Για το 2006, θα εκτυπωθούν οι ακόλουθες ποσότητες ανά αξία:

Ονομαστική αξία	Ποσότητα τεμαχίων που θα παραχθεί το 2006	Αξία σε ευρώ	Κατανομή των αξιών προς εκτύπωση στις ΕθνΚΤ
5 ευρώ	1.080.000.000	5.400.000.000	Αυστρία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ισπανία, Φινλανδία
10 ευρώ	1.780.000.000	17.800.000.000	Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Κάτω Χώρες
20 ευρώ	1.940.000.000	38.800.000.000	Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία
50 ευρώ	1.920.000.000	96.000.000.000	Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες
100 ευρώ	280.000.000	28.000.000.000	Αυστρία, Ιταλία, Λουξεμβούργο
200 ευρώ	-	-	-
500 ευρώ	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	7.000.000.000	186.000.000.000	

Όπως παρατηρούμε, δεν θα εκτυπωθεί καμία ποσότητα για τις ονομαστικές αξίες των 200 και 500 ευρώ διότι τα αποθέματα των ΕθνΚΤ είναι αρκετά για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες. Συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, το 2006 θα τυπωθούν 3.370.000.000 περισσότερα τεμάχια τραπεζογραμμάτων λόγω της αντικατάστασης των φθαρμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ που εισέρχονται στον έγκτο χρόνο της κυκλοφορίας τους αλλά και την αυξημένη ζήτηση από χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ.

ΟΓΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ 2007

Μία συνολική ποσότητα 6,3 δισεκατομμυρίων τεμαχίων τραπεζογραμμάτων ευρώ αναμένεται να παραχθεί το 2007. Οι ανά αξία ποσότητες και η κατανομή ανά ΕθνΚΤ είναι οι εξής:

Ονομαστική αξία	Ποσότητα τεμαχίων που θα παραχθεί το 2007	Αξία σε ευρώ	Κατανομή των αξιών προς εκτύπωση στις ΕθνΚΤ
5 ευρώ	980.000.000	4.900.000.000	Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία
10 ευρώ	1.280.000.000	12.800.000.000	Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Κάτω Χώρες
20 ευρώ	1.890.000.000	37.800.000.000	Γαλλία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, Φινλανδία
50 ευρώ	1.730.000.000	86.500.000.000	Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία
100 ευρώ	230.000.000	23.000.000.000	Ιταλία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο
200 ευρώ	-	-	-
500 ευρώ	190.000.000	95.000.000.000	Γερμανία
ΣΥΝΟΛΟ	6.300.000.000	260.000.000.000	

Παρατηρούμε ότι όπως και το 2006 δεν θα εκτυπωθούν τραπεζογραμμάτια των 200 ευρώ διότι υπάρχει ικανό απόθεμα. Σε αντίθεση, όμως, με το 2006 θα εκτυπωθούν τραπεζογραμμάτια των 500 ευρώ. Στις υπόλοιπες αξίες δεν παρατηρούνται μεγάλες

διαφορές. Οι διακυμάνσεις από έτος σε έτος οφείλονται στη ζήτηση της αγοράς, το ρυθμό απόσυρσης των φθαρμένων και το μέγεθος των αποθεμάτων.

Η ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΥΠΕΡΕΒΗ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΤΟΥ ΔΟΛΑΡΙΟΥ ΗΠΑ

Το Δεκέμβριο του 2006, η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία υπερέβη τα 600 δισεκατομμύρια ευρώ δηλαδή ποσό σχεδόν διπλάσιο της αξίας της κυκλοφορίας των πρώην εθνικών νομισμάτων τα οποία υποκατέστησε το ευρώ. Σύμφωνα με τους Financial Times, η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία υπερέβη την αντίστοιχη του δολαρίου ΗΠΑ. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε από την έγκυρη βρετανική οικονομική εφημερίδα, υπολόγισε τα τραπεζογραμμάτια που βρίσκονταν στα θησαυροφυλάκια των πιστωτικών ιδρυμάτων και εξαιρέσε αυτά που είχαν στην κατοχή τους οι κεντρικές τράπεζες. Πάντως, από άποψη πληθυσμού, η ζώνη του ευρώ είχε 315.000.000 κατοίκους έναντι περίπου 300.000.000 των ΗΠΑ. Όμως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα τραπεζογραμμάτια ευρώ δεν κυκλοφορούν μόνο στα κράτη της ζώνης του ευρώ αλλά και α) στο Βατικανό, το Μονακό και τον Άγιο Μαρίνο μετά από ειδικές νομισματικές συμφωνίες με την Ε.Ε β) άτυπα είναι το επίσημο νόμισμα στο Μαυροβούνιο και το Κοσσυφοπέδιο ενώ χρησιμοποιείται παράλληλα σε άλλες βαλκανικές χώρες και πρώην Γαλλικές αποικίες γ) αποτελεί προτιμώμενο νόμισμα καταθέσεων και εμπορίου σε άλλες ευρωπαϊκές και μη χώρες ενώ οι προοπτικές του είναι ευνοϊκές λόγω της αναμενόμενης μέχρι και το 2010 σταδιακής και συνεχούς διεύρυνσης της ζώνης του ευρώ. Μετά την είσοδο της Σλοβενίας από 1.1.2007 στη ζώνη του ευρώ, και εφόσον εκπληρώσουν τελικά τα κριτήρια, αναμένεται να υιοθετήσουν το ευρώ το 2008 η Κύπρος, η Μάλτα, η Εσθονία και η Λετονία, το 2009 η Λιθουανία και η Σλοβακία και το 2010 η Τσεχία και πιθανόν η Βουλγαρία ενώ έπονται και άλλες χώρες της Ε.Ε.

Το σημερινό ποσοστό του ευρώ στο σύνολο των επίσημων παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων, όπως υπολογίζεται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αυξήθηκε από 23% το 1999 σε 33% το 2006. Σύμφωνα με στοιχεία του Continuous Linked Settlement, CLS (Διακανονισμός Αδιάλειπτης Σύνδεσης) το ευρώ είναι το δεύτερο διεθνές νόμισμα που χρησιμοποιείται στις πράξεις σε συνάλλαγμα αντιστοιχώντας περίπου στο 22% του συνόλου αυτών και κερδίζει σταδιακά έδαφος. Η αύξηση, επίσης, της χρήσης του ευρώ στις διεθνείς αγορές ομολόγων είναι σταθερή. Οι προοπτικές είναι ευνοϊκές αν λάβουμε υπόψη ότι οι κεντρικές τράπεζες προβαίνουν σε αργή και σταδιακή αναδιάρθρωση των συναλλαγματικών τους διαθεσίμων υπέρ του ευρώ και η τιμολόγηση των συμβολαίων πώλησης πετρελαίου, ενώ γινόταν αποκλειστικά σε δολάρια ΗΠΑ, άρχισε να πραγματοποιείται και σε ευρώ.

ΤΟ CASH CHANGEOVER ΣΤΗ ΣΛΟΒΕΝΙΑ

Την 11.7.2006, το Συμβούλιο ECOFIN, μετά την πολιτική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 15 και 16 Ιουνίου 2006, πιστοποίησε ότι η Σλοβενία πληροί τα κριτήρια ένταξης και ότι από την 1η Ιανουαρίου 2007 εισέρχεται στη ζώνη του ευρώ. Με τις αποφάσεις αυτές η Σλοβενία έγινε το 13ο κράτος-μέλος (στην ΕΕ των «25») που υιοθέτησε το ενιαίο νόμισμα και το πρώτο μεταξύ των 10 της διεύρυνσης, που εντάχθηκαν στην ΕΕ το 2004. Η ισοτιμία καθορίστηκε οριστικά στα 239,640 τόλαρ για ένα ευρώ που ήταν η κεντρική ισοτιμία (central parity) του τόλαρ έναντι του ευρώ στα πλαίσια του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών Νο 2 (ERM II). Σύμφωνα με το σενάριο μετάβασης που εφάρμοσε η Λιουμπλιάνα, οι Σλοβένοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα δύο νομίσματα για μια περίοδο μόνο δύο εβδομάδων, μετά την οποία (16.1.2007) όλες οι συναλλαγές θα πρέπει να γίνονταν αποκλειστικά σε ευρώ. Αντίθετα οι τιμές θα εμφανίζονται στο εθνικό νόμισμα (τόλαρ) και σε ευρώ για διάστημα έξι μηνών προκειμένου να εξοικειωθούν οι πολίτες.

Η προετοιμασία και η μετάβαση στη Σλοβενία υπήρξε απόλυτα επιτυχής. Πολύ πριν την 1.1.2007 είχαν διανεμηθεί στους πολίτες starter Kits δηλαδή συσκευασίες με κέρματα ευρώ ενώ είχε γίνει πλήρης ενημέρωση των Σλοβένων που βασίσθηκε σε μια επιτυχημένη επικοινωνιακή στρατηγική. Δεν παρατηρήθηκε καμία έλλειψη τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ. Ήδη την πρώτη ημέρα της συγκυκλοφορίας η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ ήταν υψηλότερη αυτής σε τόλαρ. Στη μετάβαση του 2002 για τις πρώτες 12 χώρες που υιοθέτησαν το ευρώ, ο στόχος αυτός είχε επιτευχθεί μετά τη συμπλήρωση δύο εβδομάδων. Η ανάληψη μετρητών από τις αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ATMs) σταθεροποιήθηκε

στα συνήθη επίπεδα κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας της συγκυκλοφορίας. Μετά το τέλος του cash changeover το ευρώ είχε αντικαταστήσει το 85% των εθνικών τραπεζογραμμμάτων και στη Σλοβενία κυκλοφορούσαν περίπου 42.000.000 τραπεζογραμμμάτια ευρώ αξίας 793.000.000 ευρώ. Η ανταλλαγή των τραπεζογραμμμάτων σε εθνικό νόμισμα έναντι του ευρώ συνεχίστηκε και μετά το δεκαπενθήμερο της συγκυκλοφορίας με την αξία των τραπεζογραμμμάτων τόλαρ να έχει πέσει ήδη από την 15.1.2007 από 920.000.000 στα 148.000.000 (ισότιμο σε ευρώ).